



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA w OLSZTYNIE
ul. Artyleryjska 3e
10-950 OLSZTYN
tel/fax (0-89) 527-28-24, 534-94-00

Olsztyn, dnia czerwca 2009 r.

P/09/139
LOL – 410–15-04/09

Pan
Robert Piotr Torenc
Dyrektor
Izby Celnej
w Olsztynie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Izbie Celnej w Olsztynie („Izba”) kontrolę, którą objęto egzekwowanie obowiązków podatkowych i celnych od podmiotów prowadzących handel internetowy w latach 2007 – 2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 10 czerwca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia działania Izby w badanym okresie w zakresie egzekwowania obowiązków podatkowych i celnych od podmiotów prowadzących handel internetowy. Ocenę powyższą uzasadnia przede wszystkim fakt, iż Izba podejmowała wprawdzie szereg działań z tego zakresu, lecz nie wszystkie one miały charakter systematycznych.

Działania Izby w latach 2007 – 2008 w zakresie handlu internetowego polegały na dokonywaniu sprawdzeń transakcji towarami importowanymi na portalach aukcyjnych i stronach przedsiębiorców. Dotyczyło to w szczególności obrotu prawami własności intelektualnej oraz towarami akcyzowymi (samochody). W tym celu funkcjonariusze z Wydziału Zwalczania Przestępczości (WZP) korzystali z sieci VAN Ministerstwa Finansów, jak również z Internetu na zasadach ogólnych. W ocenie NIK, Izba nie była

¹ Dz. U. z 2007 roku Nr 231, poz. 1701

w pełni przygotowana do prowadzenia skutecznego monitoringu handlu towarami importowanymi w Internecie, ponieważ nie dysponowała oprogramowaniem specjalistycznym ułatwiającym monitorowanie takich transakcji.

Z ustaleń kontroli wynika, że w okresie objętym kontrolą funkcjonariusze WZP w oparciu o przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych² - w odniesieniu do towarów pirackich oraz ustawy prawo własności przemysłowej³, dokonali czynności sprawdzających w trzech sprawach dotyczących handlu internetowego. W wyniku podjętych działań wykazano istotne nieprawidłowości polegające zarówno na zaniżeniu wartości celnej towarów, handlu podrobionymi towarami, jak również nie opłaceniu akcyzy od sprowadzanych towarów (samochodów) w kwocie 8 296 zł. Należy podkreślić, że postępowania te w 2 przypadkach wszczęto w oparciu o anonimowe doniesienia, a jedno w wyniku działań własnych.

W latach 2007 – 2008, w Wydziale Zarządzania Ryzykiem (WZR) wykonano analizy dotyczące stopnia ryzyka w obszarze obrotu towarowego z zagranicą, jednakże żadna z tych analiz nie wskazywała na szczególne ryzyko związane z handlem internetowym. Dopiero w 2009 r., wśród 96 ryzyk powstania nieprawidłowości podatkowo-celnych, wyszczególnionych w regionalnym rejestrze na ten rok, wyszczególniono również ryzyko wynikające z dynamicznego rozwoju handlu internetowego. Dotyczyło to handlu w Internecie podrobionymi lekami z importu, a poziom związanego z tym ryzyka określono jako „średni”, wymagający monitorowania obrotu lub podjęcia działań zapobiegawczych. Działania Izby, podjęte w celu przeciwdziałania temu zagrożeniu, polegały (do dnia zakończenia kontroli) na uruchomieniu stałego monitoringu rynku internetowego leków, na podstawie którego sporządzone zostaną stosowne analizy.

Żadna z kontroli przeprowadzonych przez Izbę w latach 2007 i 2008 nie dotyczyła bezpośrednio handlu internetowego. Dopiero w planie kontroli na drugie półrocze 2009 r. uwzględniono dwa wnioski Wydziału Zarządzania Ryzykiem dotyczące uzasadnionej potrzeby przeprowadzenia kontroli celnej dwóch przedsiębiorców dokonujących sprzedaży internetowej urządzeń diagnostycznych do samochodów. Wyniki analizy przeprowadzonej przez ten wydział wskazywały bowiem na możliwość zaniżenia przez nich wartości celnej importowanych urządzeń i ilości zaimportowanego towaru, jak również podejrzenie naruszenia praw własności intelektualnej.

² Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006, Nr 90, poz. 631 ze zm)

³ Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. prawo własności przemysłowej (Dz. U. 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm)

W ramach porozumień z organami skarbowymi, podpisanych w 2007 r., Izba została poinformowana przez Urząd Kontroli Skarbowej w Olsztynie o uzasadnionym zagrożeniu nielegalnej sprzedaży kosmetyków z krajów trzecich z wykorzystaniem Internetu. Informację tę wykorzystano do przeprowadzenia postępowania kontrolnego wydając decyzje, określające należności celno-podatkowe na łączną kwotę 8.782 zł.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie wnosi o:

1. Podjęcie działań ułatwiających monitorowanie transakcji towarami importowanymi w Internecie.
2. Podjęcie analiz w celu obiektywnego określenia ryzyka nieprawidłowości celno-podatkowych w pozostałych - poza importowanymi lekami - obszarach handlu internetowego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, wynosi 14 dni od daty otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozstrzygnięcia.

Z poważaniem

1. Adresat
2. NIK – Delegatura w Kielcach
3. a/a